

ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У НАВЧАННІ МОВИ ІВРИТ: ДО РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Н. В. Бакуліна, к. пед. н.

Українська держава на сучасному етапі перебуває у вирі бурхливих суспільно-політичних подій на шляху до розбудови демократичного громадянського суспільства та формування нових життєво необхідних цінностей. Водночас багатокультурність українського соціуму вимагає переосмислення усталеного суспільного досвіду, наповнення конкретним змістом проголошених пріоритетів буття, зокрема поваги до культурної та мовної мозаїки держави і світу. На цьому шляху саме освітній процес, побудований на компетентнісному принципі, має першорядне значення, адже вчить жити разом. З огляду на ці позиції науково-методична проблема формування і розвитку лінгвокультурної компетентності учнів як одне з найважливіших понять міжкультурної комунікації та невід'ємна складова соціокультурної лінії навчання набуває принципово нового сенсу та соціальної значущості. Особливо це стосується мовної освіти та вивчення мов національних меншин у школах із навчанням українською мовою.

Однією з таких мов є іврит – мова, якою в різних формах та контекстах крізь століття послуговується єврейський народ у вірі, культурі та комунікації. У сучасній формі нею як спілкуються мешканці Ізраїлю, так і володіє більшість євреїв у діаспорі, зокрема вивчають в Україні як окремий предмет. Однак у практиці навчання майже не враховують лінгвокультурні особливості, втілені в івриті й єврейській культурі, не застосовують порівняння та зіставлення мовно-культурних особливостей мови навчання та мови вивчення, без яких неможливий процес опанування кількох мов в умовах діалогу культур і розвиток індивідуальної багатомовності.

У ході дослідження проблеми реалізації лінгвокультурологічного підходу до навчання мов етнічних меншин у початковій школі нами було розроблено й апробовано експериментальні матеріали, які було спрямовано на розвиток в учнів здатності виявляти у мові іврит лінгвокультурну інформацію і користуватися нею у комунікативних ситуаціях, умінь здійснювати міжкультурну комунікацію, що передбачають знання лексичних одиниць з національно-культурним (етнокультурним) семантичним компонентом, використання фонівих знань для досягнення взаєморозуміння та навички адекватного їх уживання в ситуаціях опосередкованого і безпосереднього міжкультурного спілкування.

Результати експериментального навчання підтвердили ефективність розробленої методики.

Уточнені результати дослідження було враховано і реалізовано у підручнику з мови іврит для 1 класу (услий курс) та у рукописі підручника для 2 класу (буквар) шкіл із навчанням українською мовою.